

Durmuş Hocaođlu

“Demokrasi”, “Demonkrasi” ve “Daimenonkrasi”

Aksiyon., Yıl: 3, Sayı: 156., 28.11.1997-05.12.1997 (Cumartesi-Cuma)., s.23

Durmuş Hocaođlu, *Aksiyon*, Analiz Sıra No: 006; 1997 Sıra No: 06

Atıf:

- Hocaođlu, Durmuş., ““Demokrasi”, “Demonkrasi” ve “Daimenonkrasi””, *Aksiyon.*, Yıl: 3, Sayı: 156., 28.11.1997-05.12.1997 (Cumartesi-Cuma)., s.23

“Bir demokrasi şüpheci veya karşıtı, aslında “insan”dan şüphe etmekte, “insan”a güvenmemektedir. O, kendisi gibi seçkinler hâricindekilere, Allah’ın güvendiği insana güvenmeyen bir mütekebbirdir. Demokrasi, insan’a, yâni “gerçek insan”a dayanır.”

Bir kere daha ve vurgu ile: Türkiye’de demokrasi ile problemi olanlar “Halk”dan ziyade “Entellektüeller”dir; sağcısı ve solcusu ile entellektüeller, özellikle “piyasa entellektüelleri”.

Halk, ya da diğer adıyla Büyük Kitle, demokrasiyi bir hayat tarzı olarak kabul etmek konusunda entellektüellerden daha ileri bir çizgide bulunmaktadır. Bu husus, naif irfan’ın mücerret bilgi’ye, kolektif bilinç’in ferđi bilinç’e karşı üstünlüğünün bir karînesidir: Halk’ın (Demos’un) — yâni demokrasi karşıtlarının sık-sık “yığın”, ya da “demos”a nazîre olarak “demon” diye isimlendirilip aşağılamaya yeltendiği Büyük Kitle’nin — naif irfanı ve kolektif bilinci, siyâset gibi bir makro problemde aydınların gerçek hayattan, toplumsal münâsebetler hayâtının îcâbâtından kopuk, uçuk ve ayakları yere basmayan mücerret bilgilerinden ve ferđi bilinçlerinden daha geniş ufuklu ve daha sıhhatlidir.

Bu noktada entellektüellerde sıkça müşahâde edilen bir entellektüel hastalığına da bir atıfta bulunmak gerekecektir: “Entellektüel oportünizm.” Bu, bir yanıyla, başı sıkışınca — yâni kendisine lâzım olunca — demokrasinin nimetlerinden sonuna kadar istifâde etmek, diğer yandan da Demokrasi karşısında şüpheci, alaycı, dirençli, hattâ açıkça “anti-demokrat” olmaktır.

“Müslüman” kimliğini yetersiz addedip daha fazla yüceltmek için “Müslüman”ın ideolojileştirilmesi demek olan “İslâmcı” kadroya terfi eden veya öyle anılan ve çoğunluğu piyasa entellektüeli olan bir kısım zevatta, ideolojik tahrîbat eseri olarak bir zihniyet kirlenmesinin ve bunu neticesi olarak da ciddî anlamda bir entellektüel oportünizmin mevcut olduğunu söyleyebiliriz. Bu entellektüellerin zihniyet dünyalarında demokrasiye karşı oluşmuş, düzeltilmesi çok zor yanlışlıklar ve kuvvetli anti-demokratik dirençler gözlemlenmektedir.

Bu anti-demokratik direncin beslendiği birçok kaynak tâdât edilebilirse de, biz burada mekân yetmezliği yüzünden sadece şu ikisine kalın çizgilerle temas edeceğiz:

1: Demokrasi'nin konusunu anlamamak.

Söz konusu bu piyasa entellektüelleri Demokrasi'nin konusu, ya da ontolojisi hakkında ciddi bir problematik içerisinde bulunmaktadırlar. Demokrasi'nin konusu ne ilmî hakikatlerdir ve ne de metafizik hakikatler. Bunların her ikisi de “mikro” problem alanlarıdır ve mikro düzeyde — yâni ferdî düzeyde — çözümlenir: İlmî hakikatler ferdî bilinç ile, metafizik hakikatler ise ferdî inanç elde edilir. Demokrasi'nin konusu, çok basitçe, “siyasî erk”tir: “Siyasî erk”in tayini ve kontrolü. Bu ise bir “makro” problem alanıdır ve makro bilinç, yâni kolektif bilinç, ya da diğer adıyla toplumsal bilinç düzeyinde çözümlenebilir.

Demokrasi'nin konusu bu olunca, buradan, bazılarınca “*Demokrasi bana cenneti vaatetmiyor, o sebeple bana iki numara dar geliyor*” şeklinde özetlenen tez, anlamsızlığa dönüşmektedir. Evet, demokrasi Cennet'i vaat etmez; zîra, onun konusu Uhrâ değil Dünya, Cennet değil Siyâset'tir. İki Kılıç'ın her ikisini birden elinde tuttuğu karanlık dönemlerdeki kutsal (!) ve dokunulmaz (!) Katolik Kilisesi dışında hiçbir dünyevî iktidar hiç kimseye Cennet'i vaadedemez.

2: Halk'a güvenmemek

Şu hâlde: Demokrasi, çok basit ve fakat bir o kadar da önemli olan şu suâlin cevabıdır: Toplum'u sevk ve idare edenler kim tarafından tâyin ve kontrol edilsin, kime karşı sorumlu olsun?

Eğer siyâset mekanizması, bizzat yönetilecek olanlar, yâni Toplum, yâni Halk, yâni Demos tarafından tâyin ve kontrol ediliyor ve ona karşı gerçek anlamda sorumlu oluyorsa bunun adı “Halk-İdâresi”dir, yâni Demokrasi'dir. Demokrasi dışındaki hiçbir sistemde yöneticiler Halk (Demos) tarafından tâyin ve kontrol edilemediği gibi gerçek bir sorumluluk da taşımazlar.

Halk (Demos) ise bâzı “aykırı” piyasa İslâmcı yazarlarının dillerine pelesenk ettikleri gibi Şeytan (Demon) değildir; o sebeple, Demokrasi (Halk İdâresi) kavramını, özellikle Demokrasi'ye hava gibi, su gibi, ekmek gibi muhtaç olunan bir “dar zaman”da “Demonkrasi” (Şeytan İdâresi) diyerek aşağılamak çok bayağı bir davranış kalıbı, berbat bir şark kurnazlığı, gizli bir jakobenizmdir ve ayrıca halisüddem bir entellektüel sapkınlıktır.

Bütün bunların altında yatan sebep ise, çok kısaca, şuna indirgenebilir: İnsan'a güvenmemek! Halbuki, aslolan insandır; İnsan, yâni “soyut insan” değil “somut insan”, daha açıkçası, “gerçek insan”. Daha da açıkçası, hiçbirisi “demon” (şeytan) olmayan “sıradan” insanlar: Ben, sen, o, tarladaki çiftçi, fabrikadaki işçi, ev kadını, Ali, Veli, Ayşe, Fatma! Bir demokrasi şüphecisi veya karşıtı, aslında “insan”dan şüphe etmekte, “insan”a güvenmemektedir. O, kendisi gibi seçkinler hâricindekilere, Allah'ın güvendiği insana güvenmeyen bir mütekebbirdir.

Demokrasi, insan'a, yâni “gerçek insan”a dayanır. Onun temeli insan'a güvenmektir. Demokrasi'nin insana güvenmesinin gerekçesi de çok basitçe şunlardır:

1: İnsanların çoğunluğu yanlış üzere ittifak etmez.

2: Hakikat entellektüellerin tekelinde değildir. Her gerçek insanda onu yaratan tarafından doğuştan verilen bir kaabiliyet vardır ki bu kaabiliyet, mıknaşın kutupları bulması gibi Hakikat'i bulur. Bu kaabiliyetin adı, Sokrates'in deyimiyle “Daimenon”dur; yâni “Vicdan”!

Bunun içindir ki Demokrasi, bir “Demon-krasi” (Şeytan İdâresi) değil, bir “Daimenon-krasi” (Vicdan İdâresi) olarak isimlendirilmeye daha fazla lâyıktır.

